

REVALORITZACIÓ DEL TREBALL DOCENT

PISSARRA
69

José Luis Aparicio (*)

Quan "valoram" alguna cosa, reconeixem, estimam o apreciam el valor d'aquesta cosa i, al mateix temps, quan reconeixem, estimam o apreciam aquesta cosa, intentam -podem intentar- que augmenti el seu valor. Quan parlem de "revaloritzar" aquesta mateixa cosa, pot ser que haguem detectat una pèrdua del seu valor, o, el que és el mateix, no es reconeix, no s'estima i no s'aprecia aquesta cosa, en la mesura que es reconeixia, estimava i apreciava. Es podria resumir que quan "valoram" alguna cosa, estam augmentant el seu valor. Quan "revaloram" alguna cosa, volem recuperar el seu valor.

Probablement el "valorar" o "revalorar" coses materials i concretes, sigui més fàcil que intentar fer el mateix amb el treball

que realitza un col·lectiu i la seva repercussió en la societat. I és la societat i les seves creences populars que ens ha transmès que hi ha professions i activitats laborals que gaudeixen d'un major reconeixement -prestigi- social que altres.

Tant si estam d'acord amb aquesta afirmació com si no, podem creure que el desitjable seria que totes les professions i activitats laborals que desenvolupa l'ésser humà, tinguessin el mateix reconeixement -prestigi- so-

cial, tota vegada que el treball realitzat repercutirà sobre el conjunt de la societat. El tipus de professió no hauria de determinar, a priori, el reconeixement -prestigi- social de les persones que han de fer aqueixa feina, sinó que sigui el treball individual i col·lectiu que determini el reconeixement -prestigi- social de la professió. En qualsevol cas, el factor que determinarà el nivell de reconeixement social de les professions, activitats laborals i als

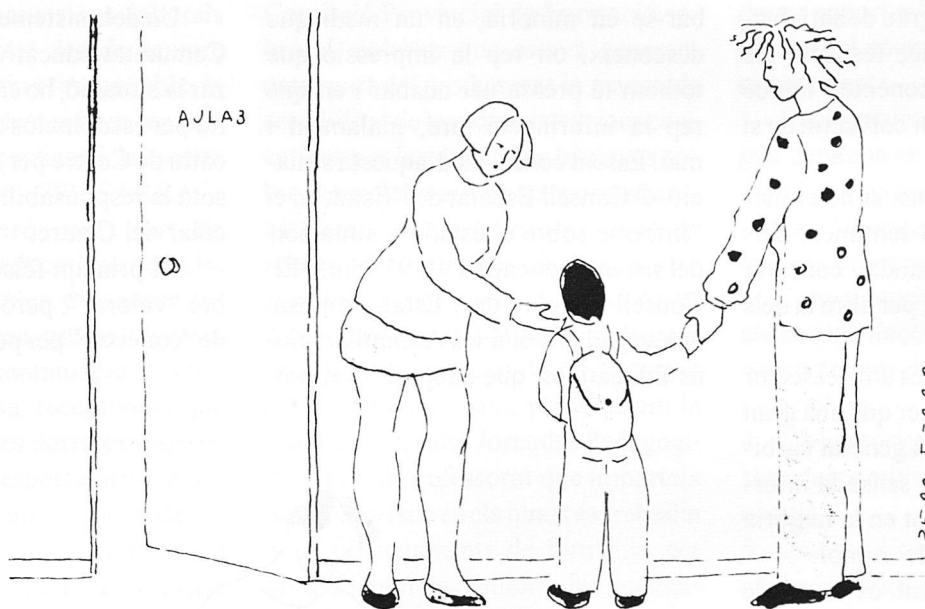
construir un pont o fabricar un cotxe, coses materials, la utilitat i el resultat de les quals és fàcilment demostrable, que desenvolupar els principis i valors de la Constitució, els quals configuren el Sistema Educatiu Espanyol, concretats, els dits principis, en l'art. 2.3 de la LOGSE.

En aquest cas, la utilitat de l'Educació està fora de qualsevol dubte, i els resultats que s'esperen de la seva pràctica, clarament anunciats,

però, s'aconsegueixen els resultats en el període de temps previst? Es tenen els mitjans? El treballador docent té la formació necessària per a la funció que se li exigeix? Quins són els resultats que prioritza la societat? En quin ordre? Quin és el seu grau de satisfacció? Aquests poden ser alguns dels indicatius que ens permeten conèixer la dificultat que ens planteja haver de "valo-

rar", de forma objectiva, el treball docent. Tot això, contemplat des dels seus múltiples aspectes serà el que ens dirà, en cada cas, el nivell de reconeixement -prestigi- social que té el treball docent.

Tot analitzant el treball docent i la seva funció de manera general i atenent a la preocupació d'un nombre important de persones, pertanyents a aquest col·lectiu, de "revaloritzar" socialment el seu treball, convindria analitzar els aspectes més negatius

propis treballadors, estarà en funció dels resultats obtinguts i, naturalment, del nivell d'informació que es tingui dels mateixos.

En el cas concret del treball docent hem d'admetre la dificultat de la professió de mestre, tal com està configurada avui dia, respecte a altres professions. En el paràgraf anterior anunciaven que "... el nivell de reconeixement social de les professions..., estarà en funció dels resultats obtinguts..." i, evidentment, no és el mateix

socialment de la seva funció per poder determinar les estratègies a seguir i dur a terme les accions i activitats pertinents, per eliminar o suplir els dits aspectes.

Per conèixer quins són els aspectes que incideixen de manera desfavorable en el col·lectiu de docents, podem establir tres nivells de prospecció:

- Administració educativa.
- Col·lectiu de treballadors docents.
- Receptors (alumnat, pares, mares) del treball docent.

Encara que pugui semblar que el pes específic del reconeixement social del treball docent és en els receptors, ens convé conèixer el grau de satisfacció de l'Administració, respecte als seus funcionaris, i conèixer també quina opinió té el propi col·lectiu de si mateix.

L'estudi més extens, si no el més important, seria el del sentiment dels receptors. Per una banda, conèixer l'opinió de l'alumnat i, per altra la dels pares i mares.

Essent un poc crítics amb el sector pares, hem de reconèixer que una gran majoria emet, de forma general i arbitrària, judicis de valor sense la informació adient i utilitzant en la majoria dels casos la tècnica del rumor.

Si l'aspecte docent és tema de conversa entre els pares i mares -no hi ha cap reunió d'amics on no es comentin, critiquin i/o elogiïn els/les mestres dels nostres fills i filles -és l'aspecte no docent el que genera un major rebuig social. Em referesc, naturalment, als períodes vacacionals. La societat ho assumeix però no ho acaba d'entendre.

Altres aspectes per a la reflexió i l'anàlisi serien els que es deriven de la participació dels pares -individual i col·lectiva- i els problemes que aquesta genera. Hem de ser conscients de la manca d'hàbit en la participació, dret que estam exercint des de fa vint anys

d'acord amb la Llei General d'Educació de 1970, a través dels Consells de Direcció. Hàbit aquest que no es facilita programant les tutories de pares en hores intempestives.

Aquesta manca d'hàbit participatiu és, entre d'altres, la causa que els pares desconguin el Sistema Educatiu, el seu grau d'implicació i el treball realitzat pels docents.

La constitució dels Consells Escolars pretenia eliminar les barreres entre els diferents sectors de la comunitat educativa, reunint, per primera vegada, entorn de la mateixa taula a professors/es, pares/mares, alumnes, municipi i equips directius.

L'experiència és positiva, però el malestar dels pares augmenta per trobar-se en minoria, en un medi que desconeix, on rep la impressió que tothom té pressa per acabar i en què rep la informació tard, malament i mai. Essent conscient d'aquesta situació, el Consell Escolar de l'Estat, en el "Informe sobre el estado y situación del sistema educativa 91-92" diu: "El Consell Escolar de l'Estat proposa, una vegada més, a les Administracions Educatives, que adoptin les mesu-

res oportunes per analitzar i avaluar el funcionament dels Consells Escolars a través d'un debat i investigació, desenvolupar la normativa precisa per a la creació dels Consells Escolars Municipals, i adoptar mesures que assoleixin un major equilibri entre els distints sectors de la Comunitat Educativa que participa en els Consells".

Sense passar a descriure la casuística general entre pares i treballadors docents, que segurament ens aportaria nous elements d'anàlisi, podríem concloure que la clau per revaloritzar socialment el treball docent seria donar-lo a conèixer de manera permanent, mitjançant sistemes que ens assegurin la plena comprensió del que es realitza.

Un dels sistemes podria ser que la Comunitat Educativa després d'analitzar la situació, ho enuncii com a objectiu per esser inclòs en el Projecte Educatiu de Centre per a la seva execució, sota la responsabilitat del Consell Escolar del Centre.

Al principi fèiem una reflexió sobre "valorar", però abans de tot hem de "conèixer" per poder "valorar". □

FAPA.- Balears

